

SEMINARSKI RAD

Predmet: FISKALNA EKONOMIJA

C A R I N E

Sadržaj

UVOD	2
1. RAZVOJ CARINA	3
2. CARINE - pojam	5
3. CARINSKE PROCEDURE	7
4. MISIJA I ULOGA CARINE	8
5. MEĐUNARODNI DAN CARINE	9
6. ZAKLJUČAK	11
7. LITERATURA	13

UVOD

Sa razvojem svetske trgovine u doba liberalizma, brzo je sazrela svest da prepreke, koje su pojedine države uvele nakon narastanja nacionalnih ekonomija radi zaštite svoje proizvodnje, odnosno zbog fiskalnih, političkih ili drugih interesa, ometaju nesmetani protok robe i usluga na globalnom nivou što je u velikoj meri smanjivalo profit, kao primarni interes u robnoj razmeni u XIX veku. Zbog toga su, već krajem istog veka, a naročito u XX veku, došle do izražaja tendencije koje su se kretale u dva pravca. S jedne strane, dolazi do pokušaja liberalizacije međunarodne trgovine putem zaključivanja sporazuma o uklanjanju trgovinskih, carinskih i vancarinskih barijera, dok su druge strane dolazi do formiranja političkih i ekonomskih grupacija koje međusobno liberalizuju i uklanjaju, u okviru tih grupacija, sve barijere do određenog nivoa koji međusobno ugоварaju, uz stvaranje još čvršćih barijera za trgovinu prema trećim zemljama - nečlanicama.

Pod terminom fiskalna politika podrazumevamo način kako vlada bira trošenje svog budžeta u cilju pružanja javnih usluga i roba gradjanima, često ih nazivajući "troškovima". Ove robe i usluge obuhvataju javnu infrastrukturu, edukaciju, zdravstvo, javnu sigurnost, pravosudje, itd. Vlada se zalaže da pronadje najbolje metode za finansiranje ovih troškova preko raznih vrsta poreza kao što su: PDV, carinske takse, porez na lična primanja, porez na prihode korporacija, doprinos za socijalnu sigurnost, itd.. U toku implementacije poreskih politika, vlada se trudi da osigura nizak nivo poreskih opterećenja i jednak tretiranje kako za biznise tako i za gradjane. Ciljevi fiskalnih politika se menjaju i mogu da obuhvataju:

1. Alokacija javnih prihoda (porezi). Mnoge važne delatnosti za funkcijonisanje društva – edukacija, zdravstvo, javna sigurnost, socijalna zaštita, zaštita ambijenta, javne investicije – ne bi bile moguće, ili se ne bi pružile na potrebnom nivou bez intervencije države. Da bi se otklonile ovi nedostaci, fiskalna politika koristi priklapljene prihode u budžetu i pomaže finansiranje ovih aktivnosti.
2. Makroekonomski sabilnost. Ekonomije mnogih razvijenih zemalja često su predmet mnogih stalnih trevenja. Eventualne stagnacije u ekonomiji često se reflektuju na porodični budžet, a nakon toga i na njihove troškove za robe i usluge. U njenim nastojanjima za eleminisanje ili smanjenje tavih gibanja, vlada koristi povremeno srestva fiskalnih politika kao poreske politike i javane rashode.
3. Podstrekivanje ekonomskog rasta. Izmedju izmena u porezima i javnih rashoda, vlada može da pomogne stimulisanjem ekonomskog razvoja
4. Ponovna raspodela prihoda. Dobitnici vladinih prihoda upotrebljavaju prikupljene prihode radi osiguranja javnih penzija; minimalni nivo prihoda za bolesne i stare osobe, iznemogla lica, starije osobe, itd. Država koja daje visok prioritet ovim ciljevima, obično preporučuje upotrebu progresivnog sistema poreskih prihoda, znači da se oporezuju više oni koji imaju veće prihode.

1. RAZVOJ CARINA

Pri razmatranju posrednih ili indirektnih poreza treba razlikovati indirektne poreze na pojedinačne potrošne artikle, porez na promet i carine.

Prva kategorija poreza se javila mnogo ranije od poreza na promet i bila je predstavljena tradicionalnim potrošnim porezima. Danas su ovi porezi potisnuti, i u savremenim uslovima od mnogo većeg značaja je porez na promet, kao opšti porez na potrošne artikle.

Porez na promet je postojao još u sistemima starog Egipta, Vizantije i Rima. Zatim ga nalazimo u Španiji od 1342.godine, da bi zatim naglo nestao iz poreskih sistema u svetu. U XVII i XVIII veku Engleska je, u odnosu na druge evropske zemlje, imala najbrži industrijski razvoj. Razvoj manufaktura uzima pun zamah. Stvaraju se temelji tekstilne industrije. Počinje razvoj metalurgije. Trgovinski kapital sve više ustupa mesto industrijskom kapitalu. Medjutim, još uvek su jaka razna feudalna ograničenja. Na praksi privrednog života mnogo jači uticaj imaju merkantilističke ekonomске doktrine državnog intervencionizma nego fiziokratske ideje o konkurenciji i ekonomskim slobodama. Buržoazija još nije izborila ekonomске slobode. U takvoj situaciji stvaralaštvo Vilijema Petija ostalo je u krilu merkantilističkih ekonomskih učenja, ali je počelo i da se izdvaja iz tog učenja. Taj deo Petijevog stvaralaštva koji je počeo da se izdvaja iz merkantilističkog ekonomskog učenja postavlja temelje klasične ekonomске misli. Kada je u pitanju uloga države u privrednom životu, Peti je negde izmedju stavova razvijenog merkantilizma i stavova pristalica ekonomskog liberalizma Kenea i, posebno, Smita. Po njemu, država treba da interveniše merama koje će unaprediti tehnologiju. Fiskalni i carinski doprinos pojedinaca treba da bude u skladu sa njihovom imovinom i uspešnošću poslovanja. Prilikom određivanja izvoznih carina, država treba da vodi računa o konkurentnoj sposobnosti domaće robe, a uvozne carine moraju biti u funkciji zaštite domaće proizvodnje.

Do ponovne pojave dolazi tek posle I svetskog rata, kada je uveden u većem broju zemalja (Nemacka, Austrija, Belgija, Francuska, Italija...). Sad su porez na promet uvele tek u periodu velike ekonomске krize 1929 - 1933.g. Osnovni uzrok ponovne pojave poreza na promet treba tražiti u potrebi pribavljanja novih prihoda za rješavanje finansijskih problema nastalih u toku I svj. rata.

U savremenoj finansijskoj teoriji se razlikuju tri osnovne varijante poreza na promet:

1. *Jednofazni porez na promet* predstavlja takvu varijantu PNP kod koga se zahvatanje vrši samo u jednoj tačno određenoj fazi pri kretanju robe od proizvodača do potrošača.

Svefazni porez na promet predstavlja takvu varijantu PNP gdje se vrši oporezivanje prometa roba i usluga pri svakoj prometnoj fazi. Svefazni PNP se u principu javlja u dvije varijante, i to:

svefazni bruto PNP; Obračun se vrši na osnovicu u koju su ušli poreski iznosi iz ranijih oporezovanih faza (kumulativni efekti). Pored svefaznog bruto PNP postoji i višefazni PNP koji ne tereti sve faze prometa već samo neke od njih;

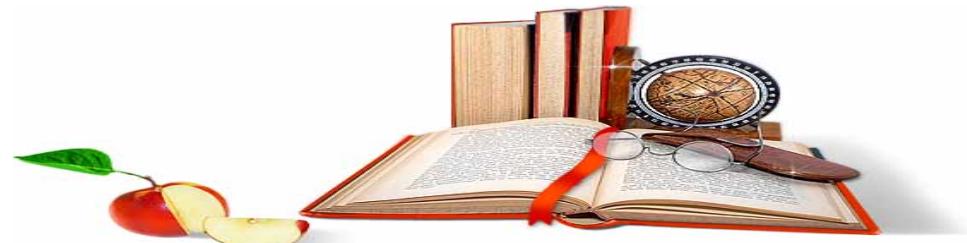
svefazni neto PNP; Plaćeni porez u prethodnoj fazi prometa se oduzima iz poreske osnovice u narednoj fazi. Npr. porez na dodatu vrednost.

Porez na dodatu vrednost predstavlja najnoviju varijantu PNP, koja je našla svoju primenu tek 1954.g. u Francuskoj. Za njeno praktično provodenje u delo posebno se zalagao njen idejni tvorac M.Laure. Porez na dodatu vrednost predstavlja porez cije je plaćanje podijeljeno na parcijalna plaćanja, koja se obavljaju u svakom stadiju procesa proizvodnje i distribucije na bazi dodate vrednosti u određenom stadiju. U praksi su poznata dva načina putem kojih se provodi praktična primjena ovog principa, i to tzv. sistem fizičkih dedukcija i sistem finansijskih dedukcija. U prvom slučaju polazi se od

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com